

Pirkanmaan pelastuslaitos
Palvelu- ja vuosisuunnitelma 2022

Hyväksytty kaupunginhallituksessa 21.2.2022

Sisällys

Pirkanmaan pelastuslaitos.....	1
Palvelu- ja vuosisuunnitelma 2022.....	1
Toiminnan kuvaus.....	3
Toiminnan painopisteet.....	3
Toiminnan tavoitteet vuodelle 2022	4
Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma.....	6
Talous.....	7
Tuottavuus.....	8
Riskienhallinta.....	9
Tunnusluvut.....	10

Toiminnan kuvaus

Pirkanmaan pelastuslaitos huolehtii Pirkanmaan alueen 23 kunnan pelastustoimesta. Pelastuslaitoksen keskeiset tehtäväalueet ovat toimialaa koskevan lainsäädännön mukaan onnettomuuksien ennaltaehkäisy, ihmisten ja omaisuuden pelastaminen, ympäristön suojaaminen sekä normaaliajan häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen. Pelastuslaitos tuottaa myös ensihoitopalveluita yhteistoiminnassa Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kanssa yhdeksän kunnan alueella sekä vastaa osaltaan ensivastetoiminnasta koko Pirkanmaalla. Pirkanmaalla toimii lisäksi 47 sopimuspalokuntaa, jonka noin 800 sopimuspalokuntalaista osallistuvat pelastuslaitoksen kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti sammutus- ja pelastustoimintaan.

Toiminnan painopisteet

Pirkanmaan pelastuslaitoksen vuoden 2022 toiminnan painopisteet ovat hallinnon muutoksessa ja välttämättömien kehittämishankkeiden edistämässä sekä varsinkin alkuvuoden aikana koronatilanteen hallinnassa. Tämän hetken pelastuslaitoksen toimintaa määrittää terveysturvallisuustilanne Pirkanmaalla ja siitä johtuvat henkilöstöön liittyvät riskit. Aivan vuoden vaihteeseen sijoittunut tartuntatautilain muutos tulee vaikuttamaan valmiutta ylläpitävän henkilöstön toimintaan selkeästi.

Hyvinvointialueen valmistelu on hallinnon ja myös muiden toimintojen keskeisin painopiste sekä vuoden 2022 aikana että pidemmälläkin aikavälillä. Hyvinvointialueen väliaikainen toimielin päättää toimintansa helmikuun 2022 lopussa ja uutta hallintoa muodostetaan aluevaalien jälkeen koko kevään ajan. Tähän liittyy oleellisesti pelastuslaitoksen valmistelutyön muokkaaminen uudella tavalla ja valmistelutyön johtamisessa tehdään tilanteeseen liittyviä muutoksia. Sisällöllisenä tavoitteena hyvinvointialueuudistuksessa on siirtää pelastuslaitos nykyisenä hyvin toimivana yksikkönä uudelle isännälle siten, että sekä ulkoiset toiminnat että organisaation sisäinen toimintarakenne säilyvät entisellään. Näin varmistetaan häiriötön toiminta pelastustoimen palvelujen saamiseen muutoksen aikana Pirkanmaalla.

Pirkanmaan pelastuslaitoksen toimintaan tulee vaikuttamaan myös kansallinen kehittämistyö ja siinä meneillään olevat ICT-hankkeet vaativat sekä pelastustoimen että hyvinvointialueen näkökulmasta huomiota.

Muilta osin toiminnassa keskitytään perustoimintojen hyvään ylläpitoon ja arjen sujumisen varmistamiseen.

Toiminnan tavoitteet vuodelle 2022

Talousarviossa asetetut Pirkanmaan pelastuslaitoksen toiminnan tavoitteet	Mittarit	Tavoitteet vuodelle 2022
Pelastustoimen valvontatehtävät ovat toteutuneet valvontasuunnitelman mukaisesti	Määräaikaisen valvonnan vaikuttavuuden toteutuminen	Määräaikaisen valvonnan vaikuttavuuden toteutuminen Tarkennetut tavoitteet kirjataan vuosittain Pirkanmaan pelastuslaitoksen toimintasuunnitelmaan ja tavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain.
Pelastustoimen toimintavalmiusaikavaatimus on saavutettu pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen mukaisesti	1. yksikön keskimääräinen toimintavalmiusaikatavoite (10 min.); Pelastustoiminnan keskimääräinen toimintavalmiusaikatavoite (15 min.)	Toimintavalmiusaikavaatimus on saavutettu pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen mukaisesti myös pelastustoiminnan ja ensimmäisen yksikön osalta riskiluokittain. Tarkennetut tavoitteet kirjataan vuosittain Pirkanmaan pelastuslaitoksen toimintasuunnitelmaan ja tavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain.
Työhyvinvointi on parantunut työyhteisötaitoja kehittämällä vuoteen 2021 verrattuna	Työhyvinvoinnin matriisin tulokset	Työhyvinvointi on parantunut vuoteen 2021 verrattuna. Kunta10-kyselyssä esiin tulevien tarpeiden kehittämistoimenpiteet ja niiden toteutumisen seuranta työryhmässä.

Valmiussuunnittelu, onnettomuuksien ennaltaehkäisy ja tekniset palvelut (pelastuspäällikkö Teemu-Taavetti Toivonen)

Palvelutasopäätöksestä johdetut
tavoitteet

Mittarit

Tavoitteet vuodelle 2022

Hyvinvointialueen, kuntien ja pelastuslaitoksen valmiussuunnittelun ja varautumisen toiminnan kehittäminen	Pelastuslaitoksen roolin asemointi hyvinvointialueen varautumisessa ja valmiussuunnittelussa sekä kuntien valmiussuunnittelun tukemisesta on sovittu	Hyvinvointialueen valmiussuunnittelun ja varautumisen kehittäminen sekä kuntien valmiussuunnittelun tukemisen jatkuvuuden varmistaminen
Onnettomuuksien ennaltaehkäisytyön yhdyspintojen varmistaminen hyvinvointialueuudistuksessa	Onnettomuuksien ennaltaehkäisytyössä tarvittavat yhteistyön muodot on varmistettu	Hyvinvointialueuudistuksen valmistelussa pidetään yllä ja luodaan tarvittavilta osin uudet yhteistyön muodot viranomaisiin ja muihin yhteistyötahoihin
Paloasemahankkeiden eteneminen	Urjalan paloaseman rakennustyöt on käynnistynyt ja Tampereelle suunnitellut paloasemahankkeet ovat edenneet	Urjalan paloaseman rakennushankkeen käynnistyminen sekä Tampereelle suunniteltujen paloasemien suunnittelun edistäminen

Pelastustoiminta (pelastuspäällikkö Kari Alanko)

Palvelutasopäätöksestä johdetut
tavoitteet

Mittarit

Tavoitteet vuodelle 2022

SM hanke alueellisen tilanne- ja johtokeskus mallin pilotointi Kanta-Hämeen ja Eteläpohjanmaan kanssa	Verrataan kolmen laitoksen toimintamalleja ja kehitetään siitä yksi toimiva	Malli alueelliselle tilanne- ja johtokeskukselle käyttöön otettavissa
Pelastustoiminnan suunnittelun ja johtamisjärjestelmän pilotointi (Kenttä P3, Tike P3, palo esimiehet ja yksikönjohtajat)	Arvioidaan johtaminen osaamiskartoituksen (OKA) ja palautejärjestelmän kautta	Uusi johtamisjärjestelmä on käynnissä ja osa arkea
Pelastustoiminnan ohjausjärjestelmä (toiminnot) jatkovalmistelu	Vastuualueet ja pelastustoiminnan suunnitelmat tarkastetaan	Toiminnot käynnissä ja työtulokset suunnitelmien ja toimintojen osalta arjen työkaluina
Toimenpidepalkkaisten ja sopimuspalokuntien kehittämissuunnitelman kehittäminen	Saavutetut kehittämiskohteet toimivat mittareina. (palokuntasopimus, työkykyhanke yms.)	Kehittämissuunnitelma on osa pelastustoiminnan suunnittelua arjessa

Ensihoitopalvelut (pelastuspäällikkö Matti Isotalo)

Palvelutasopäätöksestä johdetut
tavoitteet

Mittarit

Tavoitteet vuodelle 2022

Hyvinvointialue muutoksien valmistelua yhdessä PSHP:n ensihoitokeskuksen kanssa	Projektiaikataulun laadinta ja toteutus	Saada kaikki muutokset valmiiksi 31.12.2022 mennessä
Kenttäjohtajajärjestelmän käyttöönoton valmistelu sekä koulutus	Toteuttamissuunnitelman asettamien aikataulujen toteutuminen valmisteluprosesseissa.	Ensihoidon henkilöstö on koulutettuna ja ajoneuvojen muutostyöt ovat toteutettu vuoden loppuun mennessä

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Kehityskeskusteluiden ja työtulosten perusteella henkilöstön ammatillinen osaaminen on tällä hetkellä hyvällä tasolla. Tarpeena on vahvistaa yhtenäisiä toimintatapoja, tiedolla johtamista ja osaamisen hallintaa. Ensihoidon ja pelastustoimen tehtävien edellyttämän osaamisen ylläpidon taustalla on hyvin toimiva organisaation sisäinen koulutusjärjestelmä.

Hyvinvointialueen tuomat muutokset, pelastustoimen rakennemuutokset sekä teknologian kehitys edellyttävät valmiutta omaksua uusia asioita ja toimintatapoja sekä ylläpitää ja kehittää omaa osaamistaan sekä ammattivalmiuksien että työelämätaitojen osalta. Osaamisen hallintaa tehostetaan osaamisen kehittämisen toimintamallilla ja -suunnitelmalla, yhteistyörakenteilla, systemaattisilla käytänteillä ja sähköisillä työkaluilla. Osaamisen hallinnan kokonaisuutta tuetaan hankittavalla osaamisen hallintajärjestelmällä. Oppimisympäristöillä ja uusilla oppimismenetelmillä mahdollistetaan sisäisen koulutuksen aiempaa parempi toteutus.

Ammatillisissa osaamistarpeissa painotetaan hyvää johtamistapaa ja tiedolla johtamista. Huomiota kiinnitetään myös henkilöstön työhallintaan, psykososiaalisiin kuormitustekijöihin, epäasialliseen kohteluun, häirintään, syrjintään ja kiusaamiseen puuttumiseen, sekä turvallisiin työtapoihin.

Talous

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2020	VS 2021	Enn. 2021	VS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Liikevaihto	52 744	53 817	54 153	55 722			
Liiketoiminnan muut tuotot	271	400	617	300			
Materiaalit ja palvelut							
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-3 496	-2 980	-3 500	-3 050			
Palvelujen ostot	-6 065	-5 983	-6 300	-6 308			
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-30 238	-30 920	-30 920	-31 584			
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-5 296	-5 404	-5 404	-5 450			
Muut henkilösivukulut	-1 259	-1 451	-1 451	-1 250			
Poistot ja arvonalentumiset	-1 665	-1 900	-1 700	-1 600			
Liiketoiminnan muut kulut	-4 704	-5 580	-5 500	-6 781			
Liikelylijäämä (-alijäämä)	292	-1	-5	-1	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut							
Muut rahoitustuotot	4	1	5	1			
Muut rahoituskulut	-296	0		0			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0	0	0	0	0	0

Merkittävimmät muutokset verrattuna talousarvioon liittyvät leasing-rahoituksen käyttöönottoon investoinneissa. Kaikki ajoneuvo- ja venekalusto vuonna 2022 tehdään leasing-rahoituksella, joka vaikuttaa liiketoiminnan muiden kulujen kasvuun ja poistojen pienentymiseen.

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2020	VS 2021	Enn. 2021	VS 2022
Investointimenot	-2 377	-2 400	-2 380	-500
Rahoitusosuudet	194	137	64	75
Nettoinvestoinnit	-2 183	-2 263	-2 316	-425
Pysyvien vastaavien luovutustulot	7	50	47	25
Investointien rahavirta	-2 176	-2 213	-2 269	-400

Rahoituslaskelma (1 000 euroa)	TP 2020	VS 2021	Enn. 2021	VS 2022
Liikelylijäämä (-alijäämä)	292	-1	-5	-1
Poistot ja arvonalentumiset	1 665	1 900	1 700	1 600
Rahoitustuotot ja -kulut	-292	1	5	1
Muut tulo-rahoituksen korjauserät	1 072	-50	-47	-25
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 737	1 850	1 653	1 575
Investointimenot	-2 377	-2 400	-2 380	-500
Rahoitusosuudet investointimenoihin	194	137	64	75
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	7	50	47	25
Investointien rahavirta yhteensä	-2 176	-2 213	-2 269	-400
Toiminnan ja investointien rahavirta	561	-363	-616	1 175
Vaikutus maksuvalmiuteen	561	-363	-616	1 175
Muut maksuvalmiuden muutokset	-561	363	616	-1 175
Vaikutus rahavaroihin	0	0	0	0

INVESTOINNIT		VS 2022
(1 000 euroa)		
Investointimenot		
	Kevytyksikkö	-100
	CBRNE-laitteet	-100
	Säiliörakenne	-50
	Mönkijät	-40
	Hinattava nosturi	-80
	Dronekalusto	-50
	Väestöhälytin	-20
	ÖT-kalusto	-60
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ		-500
Rahoitusosuudet		
	CBRNE-laitteet	75
NETTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ		-425
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		-25
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-400

Tuottavuus

Tuottavuuden parantamisen toimenpidekokonaisuudet	Sanallinen vaikutusarvio tuottavuusmuutoksesta
Digitalisaation hyödyntäminen	SV210-sähköistäminen vähentää laskuttajien työmäärä 50% (2htv) → eläköityvien työntekijöiden tehtäviä ei täytetä Numeron-työvuorosunnittelujärjestelmä tehostaa työvuoro- ja lomasuunnittelua sekä henkilöstöraportointia. Tehtävien automatisointi parantaa tiedon laatua ja oikeellisuutta sekä vähentää käsin tehtävää tarkastustyötä.
Hallinnon työskentelytapojen muuttaminen	Työtapojen monimuotoistuminen huomioidaan tilasuunnittelussa mm. tulevissa investoinneissa.
Ylitöiden määrän vähentäminen	Projekti ylitöiden määrien vähentämiseen erilaisin toimenpitein (mm. tarkoituksenmukaiset työaikamuodot, palaverikäytäntöjen kehittäminen).

Riskienhallinta

Kaupunginhallitus on hyväksynyt Pirkanmaan pelastuslaitoksen riskienhallinnan sekä sisäisen valvonnan kuvauksen 25.1.2021. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kuvauksen tarkastelu on kiinteä osa toiminnan ja talouden suunnittelua.

Alla esitetyt riskit sekä mahdollisuudet ovat nostettu vuoden 2022 painopisteiksi Granite-järjestelmän riskiprofiilista.

Riski	Tarkempi kuvaus	Toimenpiteet ja asiakirjat
Toimintaympäristön muutosten vaikutus toimintavalmiuteen	<p>Erityisesti Tampereen kaupunkialueella tapahtuvat laajat yhtäaikaiset rakennushankkeet hidastavat kohteiden saavutettavuutta ja aiheuttavat pelastustoimenpiteiden aloittamisen viivästymistä. Toimintaympäristön nopea muutos altistaa myös toiminnallisiin riskeihin, esimerkiksi työturvallisuus, onnettomuusvahingot ja osaaminen.</p> <p>Hyvinvointialueelle siirryttäessä on turvattava palveluverkon kehittämisen jatkuminen häiriöttä.</p>	<p>Pelastuslaitos on mukana erilaisten kaupunkikehityshankkeiden suunnittelussa, jotta voidaan arvioida vaikutukset pelastustoimintaan. Kehitetään uudenlaisia toimintatapoja, kuten sateliitti- ja kevytyksiköiden käyttöä toimintavalmiuden turvaamisessa. Hyvinvointialuevalmistelussa otetaan huomioon tulevat investointitarpeet kiinteistöihin.</p>
Pitkäkestoinen häiriötilanne aiheuttaa puutteita henkilöstö- ja kalustoresursseissa. Erityistilanteisiin varautuminen ja niiden aiheuttamat toimenpiteet.	<p>Esimerkiksi pandemian, lakonuhkien ja sään ääri-ilmiöiden aiheuttamat vaikutukset henkilöstöresursseihin ja kalustoresursseihin. Koulutetun henkilöstön rekrytointivaikeudet sijaistarpeeseen. Maailmanlaajuinen komponenttipula vaikuttaa kaluston saamiseen.</p>	<p>Valmiussuunnitelmien ajantasaisuus, viranomaisyhteistyön turvaaminen ja varautumissuunnitelmien päivitys lakkoa ja palvelutasopäätöksen vahvuusvaatimusten laskemista silmällä pitäen.</p>
Kansallisten ICT-hankkeiden tuomat kustannukset	<p>Uusien järjestelmien myötä kustannukset nousevat arvioilta 1,2 milj. euroa ja kustannus tulee pelastuslaitoksen maksettavaksi.</p>	<p>Pelastuslaitoksen budjettiin on saatava rahoitus ICT-menoille ja tulevaa kustannuskehitystä tulee ennakoida.</p>

Tunnusluvut

Pirkanmaan pelastuslaitoksen tunnusluvut	TP 2020	VS 2021	VS 2022
Suoritteet			
Valvontatoiminta	24 602	25 000	26 000
Turvallisuusvalistusta saaneet, lkm	18 357	100 000*	100 000*
- josta turvallisuuskoulutusta saaneet, lkm	11 958	35 000	20 000
Tehokkuus / taloudellisuus			
Pelastustoimen maksuosuus, e/asukas	74,5	75,82	77,93
Ensihoidon maksuosuus, e/asukas (pelastuslaitoksen toiminta)	23,77	23,23	23,67
Tilakustannukset (1 000 euroa)	5 092	5 374	6 048
Toiminnan laajuustiedot			
Pelastustoimen hälytystehtävät	9 343	10 000	10 000
Ensihoidon tehtävät	49 383	50 000	55 000
Liikevaihto, m€	52,7	53,8	55,7
Asukasluku** (v. 2021 - 2022 ovat ennakkotietoja as.luvuista)	520 691	523 810	528 912
Pinta-ala (km2)	14 613	15 550	15 550

* Turvallisuusvalistuksen tavoite on palvelutasopäätöksen mukainen, koronatilanteen eteneminen vaikuttaa tavoitteen saavutettavuuteen voimakkaasti

** Asukasluvun lähde stat.fi (Tilastokeskus)